

смѣта, че народната пѣсенъ влиза изцѣло въ областъта на специалиста-этнографъ, литераторъ или . . . на музиканта.

А нѣма по-вѣрно отражение на народната душа отъ народната пѣсенъ! Въ нея народътъ е разказалъ, изплакалъ или изпѣлъ всичко онова, което е вълнувало душата и сърдцето му у дома, на полето, въ работилницата, въ планината, при радостни и черни събития — тѣ засѣгатъ всички страни на неговия животъ и Раковски съ право подчертава въ своя „показалецъ“ нуждата отъ едно основно проучване на това творчество. Въ това отношение Министерството на народното просвѣщение отдавна е поело грижата, чрезъ специалисти да събере цвѣтовете на народното словесно и музикално творчество. Но това не е достатъчно. Родното читалище, което съ рѣдка любовъ основава музеи и събира най-ценнитѣ археологически и художествени находки, трѣбва тѣй сжщо да проникне и въ народната душа — рудница на духовни и народностни ценности, да ги подбере и подреди. За писаната книга ние вършимъ много, смѣтайки, че около нея и само около нея трѣбва да се движи цѣлата читалищна дейность, като забравяме, че има друга книга, неписана, непечатана, но пълна съ съдържание, съ духовни и битови ценности — народната душа. Разказани и изпѣти — тия ценности се носятъ съ гордостъ отъ чуждитѣ народи и тѣ ги пазятъ като най-ценното си богатство. „Руската пѣсенъ е най-великата утѣшителка и подкрепа на руския народъ“ — казва Толстой . . . Ние губимъ тая подкрепа въ духа на народа и въ неговитѣ творчески ценности, които днесъ се покриватъ съ отровния лѣхъ на шлагеритѣ и чезнатъ отъ нашата немара.

Единъ надежденъ лжчъ само трепна и отъ десетина години се сили до извика на животъ тия ценности — Българскиятъ пѣвчески съюзъ, чиито стотина хорове, прѣснати изъ села и градове, възсѣздаватъ българската народна пѣсенъ и я налагатъ на българина, за да види той въ нея себе си и да се обикне! Ала тая, доста нарастнала вече, обществено-културна организация, има нужда отъ една здрава обществена подкрепа и то отъ подкрепата на истинската интелигенция. А кжде другаде ще я намѣри тя, ако не въ срѣдитѣ на българското народно читалище? Защо това народно читалище, което въ миналото подслоняваше всички обществени, просвѣтни, културни, поминъчни, па и политически прояви, което днесъ е стожеръ на широката културна просвѣта — защо то да не приюти и пѣвческитѣ усилия, като ги подпомогне въ тѣхното дѣло, което е и негово? Защо да не последваме примѣра на голѣми читалища, като „Истра“ въ Казанлъкъ, „Зора“ въ Сливенъ и др., които край своитѣ библиотеки, музеи, театри си иматъ и по единъ хоръ — добре организиранъ и съ голѣми художествени постижения? Въ това отношение намъ не липсватъ ни сили, ни условия — трѣбва само повече любовъ къмъ народната пѣсенъ и нейното художествено възсѣздаване!

Мих. Теофиловъ,

отъ настоятелството на Съюза на народни хорове и бившъ секретаръ на В. Ч. С.